

Om Norges Kvinnelobby Ung

Norges Kvinnelobby Ung er et nasjonalt nettverk av kvinner under 30 år. Nettverket er en del av Norges Kvinnelobby, paraplyorganisasjonen for organisasjoner som arbeider for jenters og kvinners rettigheter og livsvilkår i Norge. Norges Kvinnelobby Ung består av engasjerte kvinner fra hele Norge, i alderen 16 til 30 år. Nettverket rommer medlemmer med ulike bakgrunner, erfaringer, interesser og ståsteder, og representerer dermed et bredt spenn av unge kvinners livssituasjoner og perspektiver i Norge.

Overordnede innspill

- Norges Kvinnelobby Ung er imot forslaget.
- Vi stiller spørsmål ved om alt som trekkes frem i forslaget er likestillingsutfordringer som vil løses av en endring av formålsparagrafen, og ber Stortinget gjøre en kritisk vurdering av dette.
- Som unge kvinner er vi bekymret for at fremtidens likestillingspolitikk blir kjønnsnøytral. Vi behøver fremdeles et lovverk som tar høyde for kjønn, kjønne utfordringer og er kjønns sensitiv. Strukturelle forskjeller i samfunnet rammer fremdeles kvinner og menn ulikt.
- Signaleffekten en slik endring vil ha, både internasjonalt og til norske ungdommer, er alvorlig. Globalt ser vi et tilbakeslag hvor kvinner og jenter fratas rettigheter og likeverd. At norske myndigheter fratar kvinners særskilte beskyttelse i loven, vil kunne brukes for å støtte opp om anti-feminisme og anti-rettighetsbevegelser blant ungdom i Norge.
- Endring av loven bør ikke gjøres uten en utredning.

Bakgrunn

Norges Kvinnelobby Ung er imot representantforslaget om å endre formålsparagrafen i Likestillings- og diskrimineringsloven.

Vi stiller oss sterkt uenig i samtidsdiagnosen som representantforslaget fremmer, samt premissene som underbygger argumentasjonen for en stadig kjønnsnøytralisering av lovverket. Norges Kvinnelobby Ung anerkjenner og er enig i at gutter og menn står overfor utfordringer som må tas på alvor av politikerne. Vi setter imidlertid spørsmålsteget ved om alt som trekkes frem i representantforslaget har med kjønnslikestilling og diskriminering å gjøre. Flere av utfordringene det pekes på er ikke nødvendigvis forårsaket av strukturell og gjennomgående diskriminering på bakgrunn av menns kjønn, slik for eksempel seksuell trakassering av kvinner er.

Vårt standpunkt er at mange av utfordringene menn møter på, ikke nødvendigvis er relevante for formålsparagrafen. At menn er i mindretall i høyere utdanning er et sentralt poeng i forslaget. Det bør derimot stilles spørsmål ved om dette er et likestillingsproblem, i motsetning til et utdanningspolitisk problem, og ikke minst hvorvidt en kjønnsnøytralisering av diskrimineringsloven vil forbedre menns fremtidsutsikter innen utdanning.

Ingen andre alternativer er gode

Som det poengteres i representantforslaget er det fortsatt en vei å gå for kvinners likestilling i Norge, og det er nettopp derfor vi er imot forslaget. Det er ingen andre alternativer enn å beholde formålsparagrafen slik den er i dag, som kan sikre reell likestilling og beskytte mot diskriminering. En endring av formålsparagrafen vil bidra til en svekkelse av likestillingspolitikken og vil ha alvorlige konsekvenser for oss unge i fremtiden.

Vi er videre bekymret for at en kjønnsnøytral likestillingslov vil sette menns liv og erfaringer som den normative standarden. Dette er problematisk for kvinners beskyttelse fra diskriminering. "Kvinnenormen" som legges til grunn i saker med seksuell trakassering vil ved en slik endring svekkes. Kvinner har vært og forblir en særskilt gruppe som behøver særskilte hensyn i flere kontekster, og formålsbestemmelsen bør derfor beholdes slik den er i dag.

Et tydelig signal internasjonalt og til norsk ungdom

Representantforslaget argumenterer med at likestillingspolitikken må ta utgangspunkt i virkeligheten slik den faktisk ser ut. Det er vi enige i. Norges Kvinnelobby Ung etterspør derfor en kjønns sensitiv, ikke en kjønnsnøytral, likestillingspolitikk. Norge bør fremme en likestillingspolitikk som sikrer at vi unge kvinner ikke holdes tilbake eller forskjellsbehandles i kraft av vårt kjønn. I dag er realiteten at det finnes flere krefter som mobiliserer for en innskrenking av kvinners rettigheter. En endring i lovbestemmelsen vil for dem trolig forstås som en seier.

Når kvinner fjernes fra formålsbestemmelsens eksplisitte prioritering, sender det et politisk signal om at den særskilte likestillingskampen for kvinner er et tilbakelagt kapittel. Det er et alvorlig signal å sende i en tid hvor kvinners rettigheter trekkes tilbake i stormfart på verdensbasis. Internasjonale bevegelser mot kvinners og minoriteters rettigheter viser tydelig at vi ikke kan ta våre rettigheter for gitt. Rettighetene vi har i dag er ikke sikre rettigheter i fremtiden. Dette representantforslaget er et tydelig eksempel på at kvinners rettigheter og beskyttelse trues, også i Norge. Det er bekymringsverdig.

Å endre formålsparagrafen sender et tydelig signal internasjonalt. Verdens land observerer Norges kvinnepolitikk med haugeblikk. Norge har internasjonale forpliktelser gjennom FNs kvinnekonvensjon (CEDAW), som konkluderer med at likestilling mellom kvinner og menn er et kontinuerlig arbeid. Norge har fått kritikk for kjønnsnøytralisert språk i lovverket. Slik likestillingsfeltet ser ut i dag har det aldri vært viktigere at et av de fremste likestilte landene går i bresjen for å bevare og forbedre likestillingen. Vedr. vårt poeng om signaleffekten vil det være svært ødeleggende for likestillingskampen om Norge kjønnsnøytraliserer en lovnad som dette.

Vi ønsker at politikerne skal tenke over hvilken signaleffekt en slik endring vil ha på norske ungdommer - fremtidens demokratiske borgere. Norske ungdommer, spesielt unge gutter, ser allerede mye anti-feminisme og anti-rettighetsinnhold på sosiale medier. Ifølge en rapport fra FHI, svarer 10-20% av unge menn i Norge at likestillingen er ført for langt.¹ I en studie ved ISF fant de at menn som mener likestillingen er ført for langt, også støtter tradisjonell kjønnsrollefordeling i hjemmet.² Det bekymrer oss unge kvinner.

Om Stortinget nå vedtar en slik endring, vil det bekrefte mange unge gutters idé om at en likestillingspolitikk som også styrker kvinners rettigheter ikke trengs, ifølge landets politikere og makthavere - og *det* mener vi vil svekke tilliten til likestillingspolitikken i befolkningen.

¹ <https://www.fhi.no/publ/2026/holdninger-til-likestilling-mellom-menn-og-kvinner-blant-unge-i-norden/>

² <https://www.samfunnsforskning.no/nyheter/2026/menn-likestilling.html>